

การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของธนาคารออมสินสาขา

น.ส. วรางคณา อภัยรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทซึ่งมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-026-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

147647555 017879

AN ANALYSIS ON COST PER DEPOSIT UNIT OF THE GOVERNMENT

SAVINGS BANK BRANCH

Miss Warangkana Utairatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-026-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของธนาคารออมสินสาขา

โดย นางสาว วรางคณา อุทัยรัตน์

ภาควิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี สงวนชาติ

นาง นิ่มนวล ศรีปลั่ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวิตร นิลสุวรรณกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี สงวนชาติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(นางนิ่มนวล ศรีปลั่ง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ รัตนภรณ์)

วราจคณา อุทัยรัตน์ : การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของธนาคารออมสินสาขา
(AN ANALYSIS ON COST PER DEPOSIT UNIT OF THE GOVERNMENT SAVINGS
BANK BRANCH) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดุษฎี สงวนชาติ, นางนิ่มนวล ศรีปลั่ง ,
188 หน้า. ISBN 974-579-026-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของธนาคารออมสินสาขาโดย
การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของแต่ละสาขา วิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของเงินฝาก
แต่ละประเภท วิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละระดับชั้น และวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงิน
ฝากของสาขาในแต่ละภาค ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จาก รายงานทางการบัญชี และการเงินของธนาคาร
ออมสิน ในปีงบประมาณ 2532 และ ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา สรุปได้ ดังนี้ คือ 1. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาพบว่าต้นทุน
ต่อหน่วยเงินฝากของแต่ละสาขาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินฝากคงเหลือของสาขา และการบริหาร
ต้นทุนของผู้จัดการสาขาว่าควบคุมต้นทุนได้มากน้อยเพียงไร 2. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของ
เงินฝากแต่ละประเภท ได้แก่ เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากประจำ 6 เดือน เงินฝากประจำ 12 เดือน
เงินฝากสลากออมสินพิเศษ เงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากประเภทอื่นๆ พบว่าต้นทุนต่อหน่วยเงินฝาก
ของเงินฝากแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยเงินฝากประเภทประจำ 6 เดือน มีต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากต่ำสุด
คือ ร้อยละ 7.1644 และเงินฝากกระแสรายวัน มีต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากสูงสุด คือ ร้อยละ 26.6093
3. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละระดับชั้น ได้แก่ สาขาชั้น 1 สาขาชั้น 2 และ
สาขาชั้น 3 พบว่าต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละระดับชั้นแตกต่างกันโดยสาขา ชั้น 1 มีต้นทุนต่อ
หน่วยเงินฝากต่ำสุดคือ ร้อยละ 9.5029 และสาขาชั้น 3 มีต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากสูงสุด คือ ร้อยละ
10.6300 4. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และกรุงเทพมหานคร พบว่า ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละ
ภาคแตกต่างกัน โดยกรุงเทพมหานครมีต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากต่ำสุด คือ ร้อยละ 9.5044 และภาคเหนือ
มีต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากสูงสุด คือ ร้อยละ 10.6078

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติคน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

WARANGKANA UTAIRATANA : (AN ANALYSIS ON COST PER DEPOSIT
UNIT OF THE GOVERNMENT SAVINGS BANK BRANCH) THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. DUDSADEE SANGUNCHATE , MRS. NIMNAUL SRIPLUENG,
Ed.D. 188 PP. ISBN 974-579-026-5

This thesis is an analysis on cost per deposit unit of The Government Savings Bank Branch. It compares the cost per deposit unit of each of the branches. It also analyzes the cost per deposit unit of each of the type of deposit, as well as the cost of each level of branch and each part of the country. Data for the study are collected from The Government Savings Bank Finacial and Accounting Report in 1989, and from the interview of the executives and staffs of the Bank.

The summary of the study are (1) Cost per deposit unit of the branches are different. It depends on the amount of deposit balance and expenses mangement of each manager. (2) The cost per deposit unit of each types of deposits are different. The type that has the lowest cost is 6 months fixed deposit, cost per deposit unit is 7.1644 % . The current deposit is the type that has the highest cost, cost per deposit unit is 26.6093 % . (3) The cost per deposit unit of each level of the branches are different. The level 1-branches have the lowest cost, cost per deposit unit is 9.5029 % and the level 3-branches have the highest cost, cost per deposit unit is 10.6300 % . (4) The cost per deposit unit of each part of the country are different. Bangkok has the lowest, the cost per deposit unit is 9.5044 % ; and northern part has the highest, the cost per deposit unit is 10.6078 % .

ภาควิชา การบัญชี
สาขาวิชา การบัญชีทั่วไป
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ *Prof. Dudsadee Sangunchate*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Mrs. Nimnaul Sriplueng*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *Dr. S.W.*

กิตติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือ รวมทั้ง
แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนการเรียบเรียงจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์จากผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ ดุษฎี สงวนชาติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และคุณนิ่มนวล ศรีปลั่ง ซึ่งเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมหากปราศจากท่านทั้งสองซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียนแล้ววิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ก็ยากที่จะสำเร็จได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พร้อมนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวิตร นิลสุวรรณกุล
รองศาสตราจารย์ สุภาพรธรรม รัตนากมล ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อ
แก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณอมรา จุฑาโรจน์ หัวหน้ากองประมวลบัญชี
ฝ่ายการบัญชี ศึกษาคารอมสิน ซึ่งให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ คุณอัครเดช นพเกษร
คุณบุญดี ไผ่ศาลสินทรัพย์ และเพื่อนๆ ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้คำปรึกษา แนะนำ
ทั้งได้ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมาตลอด

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบให้ บิดา มารดา ครู และอาจารย์
ที่ได้อบรม สั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้เขียน

วรางคณา อุกัยรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	พ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	2
สมมุติฐาน.....	3
วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา.....	4
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธนาคารออมสิน	
ประวัติธนาคารออมสิน.....	5
การบริหารงานและการแบ่งส่วนงานของธนาคารออมสิน.....	8
การบริหารงาน	8
การแบ่งส่วนงาน.....	9
การจัดแบ่งระดับชั้นของสาขา.....	17
ประเภทธุรกิจของธนาคารออมสิน.....	17

3. เงินฝาก และต้นทุนการดำเนินงานของสาขา	
ประเภทเงินฝาก.....	21
ต้นทุนการดำเนินงานของสาขา.....	34
การจัดสรรต้นทุนดำเนินงาน.....	58
ต้นทุนของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่และสำนักงานการออมสินภาค...	60
วิธีการจัดสรรค่าใช้จ่าย.....	60
วิธีการจัดสรรค่าใช้จ่ายของสาขาให้กับเงินฝากแต่ละประเภท.....	87
4. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝาก	
การทดสอบต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของเงินฝากแต่ละประเภท.....	99
การทดสอบต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาแต่ละระดับชั้น.....	101
การทดสอบต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาแต่ละภาค.....	105
5. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก ก.....	116
ภาคผนวก ข.....	126
ภาคผนวก ค.....	137
ภาคผนวก ง.....	182
ประวัติผู้เขียน.....	188

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	เงินฝากคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2532..... 27
3.2	เงินฝากคงเหลือของธนาคารออมสินสาขา ณ 31 ธันวาคม 2532..... 29
3.3	ดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารออมสินสาขา ปี 2532..... 35
3.4	การคำนวณอัตราดอกเบี้ยจ่ายทั่วเฉลี่ยของเงินฝากสลากออมสินพิเศษ ปี 2532..... 40
3.5	การคำนวณดอกเบี้ยสลากตั้งจ่ายของเงินฝากสลากออมสินพิเศษ ปี 2532..... 43
3.6	การคำนวณอัตราเงินรางวัลจ่ายต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือ รายเดือน ในปี 2532..... 46
3.7	ตัวอย่างการคำนวณเงินรางวัลสลากออมสินพิเศษประจำปี 2532 ของ สาขาเทเวศร์..... 47
3.8	ค่าเสื่อมราคาอาคารและครุภัณฑ์ของธนาคารออมสินสาขา ประจำปี 2532..... 50
3.9	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารออมสินสาขา ปีงบประมาณ 2532..... 53
3.10	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ ปีงบประมาณ 2532 61
3.11	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการไปให้หน่วยงานบริการ ในสำนักงานใหญ่..... 69
3.12	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองตรวจการ ตามจำนวนพนักงาน..... 71
3.13	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองตรวจการ ตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ..... 76

ตารางที่

หน้า

3.14	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองงบประมาณ ตามค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน.....	80
3.15	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายการบัญชีตามยอดเงินฝากคงเหลือ.....	84
3.16	ตัวอย่างค่าใช้จ่ายแยกตามประเภทเงินฝาก ธนาคารออมสิน สาขาเทเวศร์	88
3.17	ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของเงินฝากแต่ละประเภท และเงินฝากรวม ของแต่ละสาขา.....	89
4.1	ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาแต่ละระดับชั้น.....	102
4.2	ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในแต่ละภาค.....	105

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แผนภูมิโครงสร้างธนาคารออมสิน.....	10
2.2	การจัดส่วนงานของสำนักงานการออมสินภาค.....	15